

Verslag bijeenkomst Waardenetwerk “Bestaanszekerheid”

Datum: 10-05-2023

Aanwezig:

Rob van IBO
Joke van IBO
Ad den Boer, coördinator Humanitas thuisadministratie
Thijs Verhees, Voedselbank
Raymond van Beek, BudgetKracht
Angela van Zalinge, IMW Breda, onderdeel Sociale Raadsliden
Viola Segers, Zorg voor Elkaar Breda en MEE West-Brabant
Siham Darraz van JINC Breda
Ilse Kleinjan namens NAC Maatschappelijk
Mary Heessels namens NAC Maatschappelijk
Angelo Gommeren, sociaal wijkbeheerder voor Zuidwest
Roos Frans, beleidsadviseur armoede en schulden
Margot, afdeling schuldhulpverlening Gemeente Breda
Wanda Springeling van IMW
Marianne Bakker, IMW, preventie medewerker schuldhulpverlening
Jeroen van Bedaf van Schuldhulpmaatje
Lot van Schendel, procesbegeleider
Petra van Els, procesbegeleider

Notulist: Betsie Kragting

Notulen

Opening

De voorzitter opent om 13.00 uur de vergadering en heet een ieder van harte welkom op deze tweede bijeenkomst van het waardenetwerk “Bestaanszekerheid”. Allereerst is er een korte kennismakingsronde, zodat een ieder weet welke naam bij welk gezicht hoort

Terugblik, vooruitblik en doel van de bijeenkomst

De voorzitter geeft aan dat op basis van de vorige bijeenkomst de agenda met een kleine groep is voorbereid. Tijdens de vorige bijeenkomst is ook gesproken over “data” die gemist werden als het ging om “armoede en schulden”. De voorzitter vraagt of de verstuurd data voldoende is. Aangezien niet iedereen deze informatie heeft ontvangen, worden ten tijde van de vergadering kopieën gemaakt. Opgemerkt wordt dat naast de site van de Gemeente Breda ook op de website van Verbeter Breda onder “interventies” veel cijfermateriaal te vinden is.

Ook wordt voorgesteld om als er in de toekomst werkplannen uitgewerkt worden, het handig is om te kijken naar de interventies die ze bij “leefbaar inkomens” van Verbeter Breda doen, zodat er een goede verbinding is met Verbeter Breda.

De voorzitter vraagt de aanwezigen die geen agenda of andere stukken hebben ontvangen, hun e-mail adres door te geven, opdat ze de volgende keer wel alle informatie ontvangen.

Desgevraagd zegt de voorzitter dat het doel van de bijeenkomsten is om te komen tot scenario's, waarin omschreven wordt wat de uitgangspunten zijn c.q. het samenhangende doel is van dit waardenetwerk. Deze scenario's worden voorgelegd aan het College en het College gaat daar de financiële kaders bij vaststellen. In het najaar wordt dan het uitvoeringsplan geschreven.

Aan de slag met stap 1 en stap 2 uit het beleidskader

De voorzitter zegt dat in het beleidskader als eerste twee stappen zijn geformuleerd

- Stap 1: “Wat is het op te lossen probleem en wat het beoogde eindresultaat / de doelen?
- Stap 2: in beeld brengen van het probleem: welke symptomen, kansen zien we en welke oorzaken dragen bij aan het probleem?

Voorgesteld wordt om deze vragen te bespreken aan de hand van vier vragen, t.w.:

Waar denk je aan bij bestaanszekerheid?

Wat zijn de verschijnselen van bestaanszekerheid. Wat zijn de symptomen (waarneembaar)? Wie hebben er last van?

Wat zijn de oorzaken van de verschijnselen?

Wat zijn mee- en tegenwerkende factoren?

Waar zouden de mensen zelf (die er last van hebben) heel blij mee zijn?

Deze vragen zijn op een flipover geschreven en de voorzitter stelt voor om in groepjes uiteen te gaan en deze vragen te beantwoorden. Hierna gaan de aanwezigen uiteen om de vragen te beantwoorden.

Plenaire terugkoppeling en reflectie door de groep

Bij terugkomst geven de voorzitters een overzicht van de gegeven antwoorden. Geconcludeerd wordt dat de antwoorden in beide groepen voor een groot deel met elkaar overeenkomen. De voorzitter zegt dat de gegeven antwoorden zullen worden uitgewerkt en rondgestuurd worden naar de aanwezigen.

Opgemerkt wordt dat de “vrijwilligers” niet worden meegenomen in dit waardenetwerk, terwijl heel veel werk steunt op de beschikbaarheid van vrijwilligers. Uit onlangs verschenen rapporten van het NOV en gezien de demografische ontwikkeling blijkt dat de druk op de beschikbare vrijwilligers in de samenleving enorm toeneemt. In de samenleving is het tekort aan vrijwilligers al een probleem. Het belang van vrijwilligers heeft in geen enkel waardenetwerk een plek gekregen. Een van de aanwezigen heeft een gesprek gehad met de beleidsadviseur die verantwoordelijk is voor het vrijwilligersbeleid in Breda en dat was geen bemoedigend gesprek: er is geen waardenetwerk voor vrijwilligers c.q. waar vrijwilligers zijn ondergebracht, er is geen visie op de “vrijwilliger in de stad”; anders dan “wij financieren de organisaties met vrijwilligers en wij financieren activiteiten” en waarom zouden wij naar de vrijwilliger kijken”. Dit is een zorgelijke ontwikkeling. Voor het waarderen en het structureel werken aan het tekort van vrijwilligers wordt in de Gemeente Breda niets gedaan; er wordt niet gekeken naar ontwikkelingen die er gaande zijn.

Aangegeven wordt dat er vanuit de waardenetwerken een signaal afgegeven moet worden, dat dit een problematische ontwikkeling is. Het is een maatschappelijk probleem, waar alle waardenetwerken mee te maken hebben. Vrijwilligers hebben een enorm toegevoegde waarde in de maatschappij. Als er geen vrijwilligers zijn, komen de organisaties in de knel en kan het werk niet meer gedaan worden, omdat alleen werken met professionals veel te duur en niet te betalen is. Er moet een visie komen, er moet aandacht zijn voor dit probleem. Het wordt een groot probleem, omdat alle organisaties met een tekort aan vrijwilligers kampen. Alle aanwezigen onderschrijven het probleem van het tekort aan vrijwilligers en dat er te weinig aandacht is voor deze groep. Geconcludeerd wordt dat in dit kader er druk zit bij de maatschappelijke organisaties zelf en dat er ook druk zit op de vrijwilligers en dat die onvoldoende zijn meegenomen binnen de waardenetwerken.

Als aanvulling op de vraag “wat zijn mee- en tegenwerkende factoren” wordt bij “tegen” nog genoemd dat de aanbodgerichte aanpak om mensen te helpen per definitie heel moeilijk werkt. “Hoe laat een potentiële klant zichzelf vangen” en “hoe is die te bereiken” is een van de grote problemen.

Ook wordt als aanvulling op “tegen” nog genoemd “privacy en AVG”. Heel vaak wordt gezegd “AVG-technisch kan het niet”, maar er wordt niet gekeken naar het doel, terwijl er toch best veel mogelijk is in het kader van de AVG; “men verschuilt zich achter de AVG”. De “systeemwereld” en de “leefwereld” zijn twee verschillende werelden.

De voorzitter zegt dat er behoefte is aan een nadere specificatie van de doelgroepen; weten we welke doelgroepen er zijn. Aangegeven wordt dat dit reeds uitgebreid besproken is met Arthur tijdens de sessie “design taste”. Tijdens die bespreking op 1 oktober 2020 zijn toen de volgende doelgroepen vastgesteld:

Kan goed rondkomen, maar heeft geen buffer

Kan net niet rondkomen, iedere keer iets te veel maand

Kan structureel niet rondkomen en heeft voortdurende ondersteuning nodig; heeft geen uitzicht op carrière of participatieladder

Afgesproken wordt deze informatie naar een ieder toe te sturen.

Vorbereiding waardenetwerken 3 en 4

De voorzitter zegt dat deze bijeenkomst door een kleine groep is voorbereid en vraagt of dit ook voor de volgende bijeenkomst kan.

Tevens vraagt zij of er al gestart kan worden met het schrijven van scenarios' en zo ja, wie wil helpen meeschrijven.

Gevraagd wordt of er al een beeld is hoe zo'n scenario er uit moet zien, omdat er draagvlak moet zijn binnen het waardenetwerk. Er moet een goed beeld zijn wat er verwacht wordt bij de scenario's, omdat dit draagvlak nodig is om je goed te voelen binnen het waardenetwerk, maar je hebt het ook nodig richting je organisatie om uit te kunnen dragen "van hier staan we voor, hier moeten we voor gaan en hier moeten we onze plannen op maken". Wellicht dat dit in een aparte procesgroep verder uitgewerkt kan worden.

Aangegeven wordt, dat voordat de scenario's geschreven kunnen worden, het van belang is dat bekend moet zijn wat de stappen 3 en 4 inhouden. Dus eerst moeten stap 3 en stap 4 bekend zijn bij iedereen en dan weten we waar we naar toe gaan. Opgemerkt wordt dat bij het waardenetwerk Zelf- en Samenredzaamheid al een aantal vragen geformuleerd waren t.b.v. de voorbereiding van de stappen 3 en 4. Kunnen deze vragen ook niet voor dit waardenetwerk gebruikt worden? Deze vragen zijn:

Wat kunnen ze zelf doen om dit voor elkaar te krijgen?
Welke hulpbronnen kunnen ze aanboren, in hun directe omgeving? Welke andere hulpbronnen in de directe omgeving zouden ze kunnen onderzoeken en ontginnen?
Hebben ze daar hulp bij nodig? Waarbij en met wat?
Welk vakmanschap is daarvoor nodig en welke samenwerking?
Wat zou er, als wij er niet waren, niet gebeuren? Wat zouden de gevolgen daarvan zijn. Hoe erg of hoe fijn is dat voor de betreffende inwoner?

Opgemerkt wordt dat deze vragen een goede basis zijn, maar wel toegespitst moeten worden naar dit waardenetwerk. Afgesproken wordt dat de werkgroep die deze bijeenkomst heeft voorbereid, na de vergadering bijeenkomt om deze vragen te preciseren. Deze vragen kunnen dan in de volgende bijeenkomst bij de bespreking van stap 3 besproken worden.

De voorzitter geeft aan dat ook de eerder genoemde doelgroepen, aangepast zullen worden op dit waardenetwerk en worden toegezonden naar de aanwezigen.

Wat betreft de vraag "wie wil meeschrijven aan de scenario's" (stap 4) wordt afgesproken dat een ieder nadenkt of ze een bijdrage wil leveren en degene die dat wil, kan dat doorgeven aan de voorzitter (onder de vermelding van een datum waarop dit kan), die dan de betreffende personen met elkaar in contact brengt.

Afronding

De voorzitter vraagt hoe de aanwezigen deze bijeenkomst hebben ervaren. De volgende opmerkingen worden gemaakt:

Wij zijn als IBO hier alleen om duidelijk te maken dat mensen met kiespijn, die de tandartskosten niet kunnen betalen bij IBO terecht kunnen
Tevreden dat wij nadenken en dan groei je naar elkaar toe en de wens voor de komende tijd is "boeken open gooien, los van de organisaties en kijken waar de vraag echt zit" want dat is de basis voor de scenario's
Erg enthousiast, hoe meer mensen je leert kennen, hoe makkelijker je samenwerkt en verbindingen weet te leggen; heel waardevol
Openheid en de manier waarop we dit probleem proberen te tackelen, allen vanuit de grondhouding "dit moet de wereld uit"; ben hier blij mee en trots dat ik mee mag spelen
Blij dat het een keer niet over geld gaat, maar over de inhoud
Wist niet wat ik moest verwachten, maar het is oké
Blij met het netwerk, dat ik jullie ontmoet, vind de structuur wel fijn
Vind het tof, omdat je met elkaar werkt hoe je het verder kunt brengen, dat geeft energie
Enthousiast over dat we allemaal een steentje kunnen bijdragen; fijne club mensen
Heel positief
Fijne groep, je praat open over bepaalde onderwerpen, het zijn mensen die graag willen en als je de structuur aanbrengt valt er nog meer uit te halen
Hoop dat we gaan nadenken – als deze eerste snelkookpan voorbij is – over hoe wij de waarden die het waardenetwerk kan hebben voor de toekomst gaan borgen en dat we na de subsidievaststelling niet als los zand uit elkaar vallen
Enthousiast en energie, we zijn aan het bouwen, Verbeter Breda geeft ook steeds meer kansen en ben nieuwsgierig hoe dit gaat
Mooi te zien dat er ook nieuwe partners zijn aangesloten, goed om stappen te doorlopen om er te komen; wel op de juiste weg

Heel waardevol, op deze manier werken is fijn en hoop dat we iets voor de jeugd kunnen bereiken
Vind de sfeer fijn en hoop met trots daarop terug te kunnen kijken als inwoners het verschil opmerken
Passie die we delen heel fijn en hoop dat die de komende jaren ook in de praktijk gebracht kan worden.

Sluiting

Met een woord van dank aan de aanwezigen voor hun inbreng sluit de voorzitter om circa 16.00 uur deze bijeenkomst.